

Amanuessi Antti Krapu vanhan ajan hoitolaitteiden äärellä.

Museo Skogsterissakin pimeitä tarjouksia

Tubi-näyttely avautuu

HÄMEENLINNA

Kari Karppinen

Hämeenlinnalaiset ovat löytäneet tiensä kaupungin omaan museomaailmaan aikaisempaa paremmin, kun kaupunginmuseo muutti linnamaisesta ydinkeskustaan. Museo Skogsterin kävijämäärät kertovat osaltaan siitä, että sijainti keskustassa on museonkin kannalta tärkeää.

Pimeän kaupan iltana Museo Skogster on avoinna kauppaliikkeiden

tapaan kello 22:een. Luvassa on myös ”ihan pimeitä tarjouksia”. Museo Skogsteriin ei ole muutenkaan pääsymaksua. Pimeän kaupan illassa museokaupassa on runsaasti pimeitä tarjouksia, muun muassa kaikki vankilatuotteet ja Idästä tuulee -tuotteet – 50%.

Museo Skogsterissa avautuu myös sopivasti jo huomenna torstaina uusi näyttely – ”Tubi, unohdettu keuhkotauti”. Avajaisissa puhuu valtakunnallisesti tunnettu dosentti Ilkka Taipale,

ex-kansanedustaja, psykiatri ja kansalaisaktivisti. Torstaina museo on avoinna klo 19 saakka.

Ensi vuoden Skogsterin näyttely tulee rakentumaan yliluonnollisten ilmiöiden ympärille, vuonna 2020 on vuorossa hääteema.

Viime vuonna Museo Skogsterin kävijämäärä oli noin kolminkertainen verrattuna siihen, mitä saavutettiin vanhassa paikassa keskimäärin.

– Keneltäkään ei kysytä kotipaikkakuntaa, mutta oma arviomme on,

että kävijöistä noin puolet on hämeenlinnalaisia. Vanhassa paikassa paikallisten osuus oli noin 10 prosenttia, amanuenssi Antti Krapu kertoo.

OSALTAAN kiinnostuksen kasvu museonäyttelyitä kohtaan selittyy myös sillä, että näyttelyt eivät ole nykyisin pelkästään pönöttäviä näyttelyitä:

– Haemme näyttelyin tarinoita ja uusia näkökulmia.

Esimerkin voi ottaa juuri avautuvasta Tubi-näyttelystä, jossa on lapsille oma tehtäväpolkunsä sekä mahdollisuus kuunnella tarinasoitinmen välityksellä sairauten liittyviä tarinoita. Vitriineissä on esillä takavuosikymmenien hoitovälineitä, jotka osaltaan kertovat hoitovälineiden äärettömän nopeasta kehityksestä.

– Tuberkuloosi on taas hyvinkin ajankohtainen, mutta se oli pitkään meillä historiaan kuuluva vakava sairaus, vaikka esimerkiksi keuhkojen

röntgenseulonnat lopetettiin vasta 1989. Tarinoiden kautta avautuu se, kuinka vakavasta asiasta oli kysymys. Tubi voi vaikuttaa laajalti, ei pelkästään yksilötasolla, Krapu muistuttaa juuri ilmenneistä uusista tuberkuloositapauksista.

TUBERKULOOSI oli 1900-luvun alussa pelätty kansantauti, joka tappoi lähes 10 000 suomalaista vuodessa. Vaikutus yhteiskuntaan oli laaja, ja monet perheet menettivät läheisiään. Sadassa vuodessa tilanne on muuttunut täysin. Nykyään Suomessa tavataan vain 300 tapaus vuodessa.

Tubi-näyttelyssä tutustutaan myös hämeenlinnalaisiin keuhkotautiparantoloihin, parantolaelämään, taudin hoitomuotoihin ja tuberkuloosin vastaiseen valistukseen. Inhimillisellä tasolla vaikuttavimpia ovat taudin sairastaneiden kokemukset. Moni sairastunut jou-

tui vaihtamaan myös ammattiaan sairauden vuoksi.

Hoitoa varten rakennetut parantolaketjut vaikuttivat koko yhteiskunnan rakenteisiin. Silloin rakennettu sairaalaverkosto on monilta osin edelleen jossakin terveydenhuollon alan käytössä.

HÄMEENLINNAAN ensimmäinen parantola rakennettiin jo 1909. Ahveniston parantola valmistui 1932.

Parantolayhteisöt elivät usein omaa elämäänsä. Potilaatkin joutuivat asumaan parantolassa useimmiten kuukausia. Niihin syntyi omanlaisensa kulttuuri.

Maailmanlaajuisesti tuberkuloosiin sairastuu edelleen vuosittain noin 9 miljoonaa ihmistä, heistä 1,5 miljoonaa kuolee.

● Museo Skogster, Raatihuoneenkatu 8, 13100 Hämeenlinna. Avoinna ti, to–su 11–17, ke 11–19.